

Εύα Γεράκη

Στην πρώτη της ατομική έκθεση στον Πειραιά με τίτλο «Promemory- Προμνήμη» στην Γκαλερί Prisma, η Εύα Γεράκη εξερευνά τον χώρο «πριν τη μνήμη», εκεί όπου το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον συνυπάρχουν σε μια λεπτή ισορροπία φωτός και ευαισθησίας. Επηρεασμένη από την αισθητική της pop art και από μνήμες καλοκαιριών της παιδικής της ηλικίας, η Γεράκη δεν επιδιώκει την ουτοπία, αλλά την ποιητική μεταμόρφωση της πραγματικότητας: μέσα

από τα έργα της, ο αστικός χώρος και η φύση ξαναβρίσκουν τις χαμένες ισορροπίες, ενώ η ανθρώπινη παρουσία δηλώνεται διακριτικά, ως ίχνος ή αποτύπωμα στο τοπίο, πέρα από συμβατικές απεικονίσεις... Με αφορμή τη νέα της έκθεση "Promemory - Προμνήμη", η εικαστικός μιλά για τη σχέση πόλης και φύσης, τη μνήμη, τον ρόλο της τέχνης σήμερα καθώς και την ισορροπία ανάμεσα στη διδασκαλία, τη δημιουργία και τη ζωή.

Της Βάλιας Κασίμπα
Φωτο. Αρχείο Εύας Γεράκη

Ο τίτλος της ατομικής σας έκθεσης είναι "Promemory - Προμνήμη". Θέλετε να μας πείτε δυο λόγια για αυτή την επιλογή;

Ο τίτλος "*Προμνήμη*" γεννήθηκε από την ιδέα να ονοματίσω μια ενδιάμεση κατάσταση· έναν χώρο πριν τη μνήμη, πριν την ανάκληση, ως αίσθηση της ανάμνησης του μέλλοντος... Είναι η στιγμή που κάτι διαφαίνεται μέσα μας χωρίς να έχει ακόμη ειπωθεί. Στη ζωγραφική αυτή περίοδο, ήθελα να καταγράψω αυτό το άυλο πεδίο - τη λεπτή γραμμή ανάμεσα στο παρελθόν, το παρόν και το μέλλον, προσπαθώντας ουσιαστικά να εμφανίσω την πορεία του χρόνου.

Η τελευταία ενότητα έργων σας, που παρουσιάζεται στην Γκαλερί Prisma, τιτλοφορείται "Physsis". Πόσο σημαντική είναι για εσάς η φύση σε προσωπικό επίπεδο; Θεωρείτε εφικτή την αρμονική συνύπαρξη της φύσης με το αστικό περιβάλλον, μια σχέση που σας απασχολεί σταθερά στην εικαστική σας διαδρομή;

Η φύση για μένα δεν είναι μόνο θέμα ή έμπνευση — προσπαθώ να αντιμετωπίσω την φύση όχι ως έναν χαμένο παράδεισο, αλλά ως αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής μας - ακόμη και μέσα στην πολυπλοκότητα της πόλης. Μέσα από το "Physsis" επιχειρώ να ξανασυνδεθώ με αυτή την πρωταρχική ενέργεια της ζωής, με το ουσιώδες που συχνά χάνεται μέσα στο αστικό τοπίο. Η αρμονική συνύπαρξη φύσης και πόλης δεν είναι απλώς εφικτή, είναι αναγκαία. Όμως προϋποθέτει αλλαγή ματιάς - να δούμε το τοπίο όχι ως κάτι έξω από εμάς, αλλά ως προέκταση του εσωτερικού μας κόσμου. Η τέχνη μπορεί να λειτουργήσει ως υπενθύμιση αυτής της ενότητας.

Τα τοπία σας παραπέμπουν σε προσωπικούς παραδείσους, όπου όμως απουσιάζει η ανθρώπινη μορφή. Ποια η σκοπιμότητα αυτής της αντίφασης;

Η απουσία της ανθρώπινης μορφής είναι, στην πραγματικότητα, μια παρουσία με άλλο τρόπο. Ο άνθρωπος υπάρχει μέσα από το βλέμμα του θεατή, μέσα από τα ίχνη που αφήνει στο τοπίο, μέσα από τη μνήμη του τόπου. Προτιμώ να υποδηλώνω την ανθρώπινη παρουσία μέσα από την αστική κουλτούρα των δημιουργημάτων του ανθρώπου, που αναπόφευκτα έχουν μεγαλύτερη διάρκεια ζωής από την ίδια μας την ύπαρξη.

Στο έργο σας, παρά τη φωτεινή και αισιόδοξη πλευρά του, διακρίνεται μια υποβόσκουσα θλίψη - μια αδιόρατη απειλή, που δεν είναι εμφανής σε μια πρώτη ανάγνωση. Θα θέλατε να μας μιλήσετε λίγο περισσότερο γι' αυτή την πλευρά της δουλειάς σας;

Είναι άραγε ο κόσμος μας ποιητικός, ζωγραφισμένος με φανταστικά

χρώματα; Πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε χώρο για τη φύση, επιτρέποντάς της να υπάρχει ελεύθερα, χωρίς να την καταπιέζουμε και χωρίς εκείνη να μας πιέζει σε αντάλλαγμα; Πολλές φορές η φύση συνεχίζει να αποκαθιστά την ισορροπία, αδιαφορώντας για την ανθρώπινη παρέμβαση. Ωστόσο, δεν «κερδίζει» πάντα. Συχνά, οι πράξεις μας της προκαλούν ανεπανόρθωτη ζημιά. Προσπαθώ να αποκαλύψω αυτήν την αλλαγή μέσα από ένα αιθέριο πέπλο, που προσφέρει μια διαφορετική εκδοχή της φυσικής πραγματικότητας. Η ζωγραφική μου δεν είναι εξιδανίκευση· είναι μια προσπάθεια συμφιλίωσης με το εύθραυστο, με το εφήμερο.

Πόσο εύκολο είναι να ισορροπεί ένας καλλιτέχνης ανάμεσα σε πολλαπλές ιδιότητες, όπως του εκπαιδευτικού, του ζωγράφου και του γονέα; Η σχέση σας με τους μαθητές σας λειτουργεί τροφοδοτικά ως προς την εικαστική σας δουλειά ή περιορίζει σημαντικά τον δημιουργικό σας χρόνο;

Η ισορροπία είναι μια συνεχής διαπραγμάτευση, ένας ρυθμός που μεταβάλλεται. Η διδασκαλία, αν και απαιτητική, με συνδέει με την αρχική χαρά της δημιουργίας - αυτή την αθώτητα του πρώτου βλέμματος όταν το παιδί εκπαιδεύεται να βγει από το κουτί της πραγματικότητας και να συναντήσει τις δυνατότητες της τέχνης. Οι μαθητές, με την αυθεντική τους ενέργεια, μου θυμίζουν διαρκώς γιατί ξεκίνησα να ζωγραφίζω. Η διαμόρφωση του χρόνου με πολλή και συστηματική δουλειά, επιτεύχθηκε μέσα από την διαχείριση των ευθυνών αλλά και την παραδοχή πως ο εικαστικός εαυτός πρέπει να έχει χρόνο και χώρο. Η ζωή μου με την οικογένειά μου έχει πάντα προτεραιότητα αλλά γνωρίζω πόσο σημαντικό είναι τα παιδιά μου να κατανοούν την ανάγκη έκφρασης και την προσπάθεια να μην αφήνεις τους στόχους σου.

Ποια είναι κατά τη γνώμη σας, η θέση της τέχνης σήμερα σε έναν κόσμο που κατακλύζεται από εικόνες; Πώς βλέπετε να διαμορφώνεται η εικαστική πραγματικότητα του μέλλοντος μέσα από την ευαίσθητη ματιά των μαθητών σας;

Η τέχνη σήμερα έχει έναν δύσκολο αλλά ουσιαστικό ρόλο: να επαναφέρει το βλέμμα στον φυσικό του ρυθμό. Ζούμε μέσα σε

ένα υπερκορεσμένο οπτικό περιβάλλον, όμως σπάνια βλέπουμε πραγματικά. Η τέχνη χρειάζεται ιδέα, πνευματικό υπόβαθρο, θεωρητική σκέψη. Επίσης δημιουργεί όλο το γόνιμο πεδίο εύρεσης λύσεων και έτσι οι νέοι δημιουργοί που γνωρίζω μέσα από τη διδασκαλία έχουν μια ιδιαίτερη ευαισθησία και επίγνωση: δεν φοβούνται να πειραματιστούν, αλλά ταυτόχρονα αναζητούν νόημα, σύνδεση, ουσία. Πιστεύω ότι η εικαστική πραγματικότητα του μέλλοντος θα χαρακτηρίζεται από αυτή την αναζήτηση αλήθειας και προσωπικής φωνής.

Η έκθεση αποτελεί έναν «ταξιδιωτικό οδηγό του μέλλοντος» στον καμβά, όπως χαρακτηριστικά αναφέρετε, όπου το σκληρό ή εγκαταλελειμμένο αστικό τοπίο μετατρέπεται σε έναν προσωπικό μύθο γεμάτο φως και χρώμα. Πιστεύετε είναι έτοιμη η κοινωνία μας ώστε ο καθένας μας να εμπνευστεί από το όνειρο για να αναλάβει ουσιαστική δράση για μεταμόρφωση και εξέλιξη σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο;

Το όνειρο είναι το πρώτο βήμα κάθε μεταμόρφωσης. Η κοινωνία μας ίσως δεν είναι ακόμη έτοιμη, αλλά το γεγονός ότι τίθεται το ερώτημα δείχνει πως κάτι αλλάζει. Η τέχνη μπορεί να λειτουργήσει ως πυξίδα — όχι δίνοντας απαντήσεις, αλλά προτείνοντας μια άλλη οπτική, πιο ανθρώπινη, πιο φωτεινή ενώ σε άλλες εποχές στόχο είχε την εξιδανίκευση και την ωραιοποίηση της πραγματικότητας. Αν καταφέρουμε να ξαναδούμε τον κόσμο όχι ως δεδομένο αλλά ως *πιθανότητα*, τότε η αλλαγή, τόσο ατομική όσο και συλλογική, γίνεται εφικτή.

Info: Επιμέλεια Έκθεσης Έφη Μιχάλαρου, Γκαλερί Prisma, Κουντουριώτου 187, Πειραιάς, Διάρκεια: 17/10-15/11/2025, Ημέρες & Ώρες: Τρ.-Πεμ. Παρ. 10:30- 15:00 και 18:00-21:00, <https://galleryartprisma.gr>

Πρώτη Δημοσίευση 17/10/2025

www.dreamideamachine.com

© Συνέντευξης Βάλια Κατσιμπα